

Keelekonverentsil kõlasid esinejate emakeelsed ettekanded

24. ja 25. aprillil peeti Väike-Maarjas Ferdinand Johann Wiedemanni keeleauhinna asutamise 25. aastapäevale pühendatud konverents „Emakeelne Eesti, emakeelne Euroopa II“. Konverents tõi kokku rahvusvahelise keeleteemal kõneleva seltskonna.

Konverentsi avas Vabariigi President Toomas Hendrik Ilves, kes ütles, et Eesti on ainuke paik, kus eesti keel saab kasvada ja kesta. President soovis kõigile head koostööd ja takti meie tähtsaima ühisvara saatuse kujundamisel.

Eesti Vabariigi President Toomas Hendrik Ilves konverentsi avasõnu ütlemas

Vallavanem Indrek Kesküla ütles oma tervituses: „On suur rõõm, et Jüri Silla ja Irma Silla poolt algatatud Wiedemanni keeleauhind on ajan püsima jäänud ning kasvanud väärilikuks riiklikuks keeleauhinna, millega on võimalus tunnustada eesti keele hoidjaid ja väärtustajaid.“ Ta lisas: „Väike-Maarjas sündinud legendaarse Georg Lurichi eesmärgiks oli terve ja aktiivne eesti rahvas. Soovin, et me kõik koos moodustame rahvana kokku nii öelda Lurichi mõõtu vaimu ja väe eesti keele tervise suunamisel ja selle väärtustamisel. Just siis on meil võimalus rääkida emakeelsest Euroopast.“ Eesti keele arengukava aastateks 2011-2017 kõrval peab Indrek Kesküla väga tähtsaks eelmise aasta F. J. Wiedemanni keeleauhinna laureaadi Mari Tarandi ütlust: „Iga eestlase isiklik tegu on see, mis meie emakeele tervise ja elu määrab.“

Laureaatide poolt ütles avasõna Wiedemanni keeleauhinna 2004. aasta laureaadi Viivi Maanso, kes tõdes, et ükski kuitahes hea algatus ei lähe edasi, kui ei ole selle edasivijaid. Kauaaegse õpetajana rõõmustas ta, et Väike-Maarjas on õpetajad tublid kaasalööjad ning on suutnud keelehuvi äratada ka õpilastes.

Õpilasuurimustest on välja kasvanud mitmed sisukad keelekonverentsi ettekanded. Ta rõõmustas ka selle üle, et gümnaasiumi tütarlastekoori laul saadab igal aastal laureaatide nimipuude istutamist, seda ka siis, kui mõnikord tibab taevast raheterasid.

Kahepäevase konverentsi kavas oli 21 ettekannet. Kaks tihedat konverentsipäeva käsitlesid keeleteemat mitme kandi pealt. Ettekanded olid jagatud viide erinevasse blokki: õpilas- ja üliõpilasettekanded, keeleauhinnavaldkondade ettekanded, leksikograafiaettekanded, fennougristika ettekanded ja keeleplaneerimisettekanded.

Konverentsil esinesid kõik ettekandjad oma emakeeles. Nii palju erinevaid keeli pole siinkandis korruga veel kuulnud ja mõnda keelt kuuldi kindlasti lausa esimest korda. Ettekanded kõlasid eesti, liivi, mari, udmurdi, komi, saami, saksa ja ungari keeltes. Konverentsi mapid sisaldasid kõigi võõrkeelsete ettekannete tõlkeid. See võimaldas üheaegselt kuulata keele kõla ning jälgida ettekande sisu.

Tänavuse laureaadi Valve-Liivi Kingisepa ettekanne oli teemal „Eesti kirjakeele sõnavara kujundajate ja uurijate jälgedel“.

Keeletammikusse lisandus sel aastal kaks tamme. Valve-Liivi Kingisepp istutas oma nimipuu, Wiedemanni keeleauhinna asutamise aastapäeva puhul istutas aga tamme Vabariigi President Toomas Hendrik Ilves.

President Toomas Hendrik Ilves koos keeleauhinna asutajate ja laureaatidega pärast keeleauhinna tamme istutamist

Konverentsi käigus esitleti raamatuid „Ferdinand Johann Wiedemanni keeleauhind 25“ ja Jüri Valge „Kas siis selle maa keel ...?“.

Väike-Maarja muuseum koostas konverentsiks ülevaatliku keeleauhinnateemaline näituse.

Konverentsi mõlemast päevast tegi veebiülekanne Tartu Ülikooli multimeediakeskus. Seda saab järelvaadata aadressil www.uttv.ee

Esimene konverentsipäev lõppes haridus- ja teadusministeeriumi vastuvõtuga õppekeskuse saalis, kus konverentsil osalejaid tervitas asekanstler Madis Lepajõe. Maitsekalt kaetud vastuvõtulaua ja heal tasemel teeninduse eest hoolitsesid õppekeskuse õpilased-õpetajad.

Konverentsi korraldasid Eesti Keele Instituut, Eesti Keele Sihtasutus, Eesti Rakenduslingvistika Ühing, Emakeele Selts, Haridus- ja Teadusministeerium, Väike-Maarja Gümnaasium, Väike-Maarja Vallavalitsus ja Väike-Maarja Õppekeskus, toetasid Eesti Kultuurkapital ja Hasartmängumaksu Nõukogu.

F. J. Wiedemanni keeleauhinna on saanud kokku 33 keeleinimest:

1989 Henn Saari
1990 Hella Keem, Erich Raiet
1991 Pent Nurmekund
1992 Rein Kull, Valev Uibopuu
1993 Rudolf Karelson, Uno Liivaku
1994 Nikolai Baturin, Paul Saagpakk
1995 Lennart Meri
1996 Juhan Peegel
1997 Eduard Leppik
1998 Mari Must, Huno Rätsep
1999 Tiiu Erelt, Uno Mereste
2000 Ellen Uuspõld
2001 Ülle Viks, Eduard Vääri
2002 Valdek Pall
2003 Mati Hint, Helju Vals
2004 Viivi Maanso
2005 Haldur Õim
2006 Heldur Niit
2007 Kristiina Ross
2008 Mati Erelt
2009 Ilse Lehiste
2010 Ain Kaalep
2011 Tiit-Rein Viitso
2012 Mari Tarand
2013 Valve-Liivi Kingisepp

Ilve Tobreluts
Valla avaliku teabe ja spordiosakonna juhataja
329 5759